

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Jalus Ferenc*
Cím: *Huszezer család keres lakást Budapesten*

Forrás: *Uilág*

Bp.

(Hely)

1920. 7. 25

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

333.32 1920

Közp. nyomt. XX. cs

s háziyomdaja 1919.

Huszezer család keres lakást Budapesten

Kétszázötvenezer korona három szoba felépítése — Üres kaszárnyák — nyomorgó vaggonlakók és a spóroló főváros — Megkezdődött a kivándorlás Budapestről

(A Világ tudósítójától.) Gond és probléma a lakáskérdés ma Budapes'en. Gond kétféle kiadásban. Az első kiadás típusa az a pesti, aki elrekvirált lakásából akár valakit kidobtatni, a másik típus valakinek a lakásába akarja magát és családját berekviráltatni. Számokban egyszerű és szimpla ez a probléma, mert Budapest 1914 augusztusában kilencszázezer lélek befogadására rendelkezett megfelelő lakással, 1914 óta 1920-ig háromszáz-ezerrel emelkedett Budapest lakóinak száma, úgy hogy ma a kilencszázezer ember helyén egymillió négyszázezer hivatalosan bejelentett egyén lakik.

Háromszázezer ember szorong, furakodik, alkalmatlankodik idegen lakásokban és ezt a háromszázezer embert rendes, egészséges lakáshoz juttatni csak úgy lehet, ha mielőbb kezdetét veszi az építkezés vagy, ami eddig még szintén nem sikerült a hatóságoknak, a több mint félmillió bevándoroltat viszszaállítják azokba a lakásokba, ahonnan ellettek Budapestet.

A lakásprobléma zavaros és tarthatatlan jelenségeiről és a kísérletekről, melyek valami megoldáshoz közelebb hoznának, nagyon érdekes nyilatkozatot tett ma a Világ munkatársa előtt a lakáshivatal miniszteri biztosa, dr. Borsos Endre.

1300 új lakás

— Amikor a hivatalomat elfoglaltam — mondta dr. Borsos miniszteri biztosa — nem sok reménnyel fogtam a lakásprobléma megoldásához. Az első pillanatban láttam, hogy itt tanácskozással, ankétáztatással és rendeletekkel a lakásnyomorságon segíteni nem lehet. A lakástalanokat a rendelet nem

juttatja hajlékhoz. Hivatalbalépésem első napjától az volt a tervem, hogy szükség-lakások építésével próbálom valahogy enyhíteni a nyomorságon. Rendelkezésemre állott néhány katonai barakk és rak-tár, ezekből azonnal lakásokat csináltattam. Ilyen szükség-lakás épült a cinkotai Ehmann-telepen, a Pongrác-utcában, a Gubacsi-uton, a kelenföldi lak-tanyánál és Újpesten, a régi katonai vonatszertár barakkjaiban. 1300 szoba-konyhából álló szükség-lakást rendeztettem be. Ezekbe a szükség-lakásokba főleg azokat telepítettük, akiket a diktatura után kidobtak a rekvirált lakásból. Munkánk a ba-rakkok átalakításánál nagyon neséz, mert még az átalakításhoz sincs elegendő anyagunk. A Pongrác-uti szükség-lakások heteken keresztül nem voltak hasznavehetőek, mert üveget nem tudunk kapni az ablakokhoz.

— Hogy a közönségnek fogalmai legyenek egy ilyen átalakító munka költségeiről, hivatalos ada-tokkal igazolhatom, hogy az öt barakkban csak a válaszfalak huzása, ajtók, ablakok csinálítása tí-zennyolcmillió koronába került, tehát sokkal többbe, mint amennyitért a háború elején az öt barakkot felépítették.

250.000 korona egy háromszobás lakás

— Hibáztatják, hogy lakásokat nem építenek Budapesten a nyomor enyhítésére. Érthető, hogy szünetel az építkezés. Függetlenül attól, hogy nehe-zen szereshető be az építkezés anyaga, maga az épít-kezés elriasztóan horribilis összegekbe kerül. Szak-értők véleménye szerint egy háromszobás, mellék-

helyiségekkel felszerelt rendes lakásrész felépítése ma 250.000 koronába kerül. Egy ilyen 250.000 koro-nába kerülő lakásnak a bérleti ára megfizethetetlen.

— Így új lakások építésébe ma senki se kezd — mindenki régi lakásával akar tüzetet csinálni. Ez a próbálkozás egy új iparágat teremtett, a lakásuzso-rát, amely arányaiban van ma olyan előkelő, mint az élelmiszeruzsora. Tudunk lakásspekulánsokról, akik 3 szobáért 350.000 korona átvételi díjat kértek.

— Szigorúan büntetünk mindenkit, aki ilyen uszoramanipluláció részese. Sőt magában a lakás-hivatalban is igyekezzünk megakadályozni minden panamát. A lakások odaitelésénél harminchat olyan bíróval dolgozom, akiknek a multja elég biztosíték arra, hogy hivatalunkban mindenkinek az ügye csak igazságos úton nyer elintézését. Eddig ötezer lakás-kérelmet intéztünk el 1919. szeptember 15-től kezdve. Ebben a számban nincs benne a szükség-lakásokba kihelyezett családok száma. December végén 14.000 lakáskérelem várt elintézésre, azóta szaporodott a kérelmek száma, úgy, hogy ma 20.000 család keres lakást Budapesten. A 20.000 lakás-kereső családhoz összevissza négyezer bejelentett olyan cím áll rendel-

kezésünkre, ahonnan esetleg egy, vagy több szobát el tudunk rekvirálni.

Megkezdődött a kiszivárgás Budapestről

— Érdekes megállapítani, hogy míg eddig Budapestre csak költöztek fel az emberek, addig most már akadnak, akik elhagyják a fővárost. Miután a vasutigazgatósággal megállapodásom van, csak annak a butorát szállítják el Budapestről, aki előbb bejelenti a lakáshivatalnál, hogy kiköltözik a fővárosból, megállapíthatom, hogy 1919. novemberétől decemberig 177 család költözött el a fővárosból, 1920. január 1-től jan. 15-ig 60 család, összesen 237 család hagyta el Budapestet. Ez a 237 család jelzi, hogy a nehezen várt folyamat, a kiszivárgás végre indulni kezd és ha tízzel és húszával mennek csak még el az emberek Pestről, a lavina már megindul. Hangsúlyoznom kell, hogy akik elmentek, a saját jószántukból mentek el, mert az ugynevezett idegenkiutasítási akció lakáshivatali szempontból nagyon jelentéktelen eredménnyel kecsegtet. Há napok óta halljuk, hogy megkezdődött a kiutasítás, hogy ennyi meg ennyi embert szállítottak el, de én őszintén bevallhatom, hogy a lakáshivatalnál egyetlen üres lakás sem jutott. Azok, akiket eddig egyetlen üres lakás sem jutott. Azok, akiket eddig razziákkal szállítottak el Budapestről, mind Dob-utcai és Rombach-utcai tömeglakásokban laktak, ahol legfeljebb ezután már nem husz, csak tizenhárom, vagy tizennégy ember alszik majd egy-egy szobában.

A kaszárnyák és a lakásokban elhelyezett hivatalok

— A lakáskérdés arra kényszerít bennünket, hogy minden középületet, amely nélkülözhető, lakások számára alakítsunk át és bocsássuk Budapest 20.000 lakástalan családjának rendelkezésére. Első tervünk a barakok után a felesleges kaszárnyáknak lakásokká való átépítése volt. Roppant költséggel rendbe hoztuk a Falk Miksa-utcai lakanyát, azonban ebbe nem magáncmberek, hanem hivatalok fognak beköltözni, még pedig az igazságügy- és a kultuszminisztérium olyan hivatalos szervei, amelyek eddig magánlakásokban voltak elhelyezve. Valószínű, hogy itt kap elhelyezést a földművelésügyi minisztérium egyik osztálya is. A minisztériumi hivataloknak magánlakásokból való elhelyezésével februárra mintegy harminc-negyven lakás áll majd a kérényezők rendelkezésére. Meg akartuk szerezni a Mária Terézia-lakanyát is, amely roppant nagy épületömb, rengeteg szükség lakást adhatna, azonban sem a hadügyminisztérium, sem a főváros nem akar ennek a lakanyának átengedésebe bele menni, a főváros részéről azzal az indoklással, hogy az átalakítás milliók költségeit nem hajlandó fedezni. Körülbelül ugyanez az eset a többi kaszárnyákban is. Részint a hadsereg uasít el azzal, hogy szükség van a kaszárnyákra, részint pedig a főváros utasítja el kéréseinket az esetleges költségek miatt.

Mibe kerül a lakáshivatal?

— A lakáshivatal ma 220 emberrel dolgozik és havi kiadása százezer korona. Ez az összeg azonban teljességgel megterül a kérvények és lakásigazolványok illetékeiből, úgy, hogy az általunk egy krajcárjába sem kerül az egész hivatal, sőt még nyolcvan—százezer korona vagyonunk is van.

Dr. Boros Endre szomorúan érdekes nyilatkozatához alig van hozzáfűzni való. Hozzáfűzések nem teremnek lakást annak a huszezer családnak, akik ma csaknem hajléktalanok Budapesten. Az építkezés adhat ezeknek hajlékot vagy egy-egy olyan ötlet, mint amely egy elterjedt napilapunk híradetési rovatában látott napvilágot:

Középkori okl. gépész-mérnök, keresztény származásu, benősült két szoba, konyha, minden melékkel felszerelt kényelmes lakásba. Cím a kiadón.

Falus Ferenc.